

Posudek oponenta bakalářské práce Natálie Moserové « Le destin des harkis dans le contexte de la Guerre d'Algérie (1954-1962) » předkládané v roce 2020 na Ústavu románských studií

Celkové zhodnocení bakalářské práce

Kandidátka Natálie Moserová si vybrala pro svou bakalářskou práci historii harkis, což je pro český kontext naprosto ojedinělé téma, obávám se, že stejně tak i pro francouzský. Práce s tímto bohužel neobvyklým zaměřením jsou více než vítané na našem ústavu.

Práce je velmi přehledně, logicky a pečlivě rozdělená, avšak již ze samotného obsahu je evidentní, že se bude jednat z větší části o práci kompilovanou, což není zcela nepřijatelné u bakalářských prací, ale je však třeba, aby kandidátka dokázala nejenom pracovat se sekundární literaturou, ale prokázat své vlastní badatelské schopnosti. Pocit shromažďování dat je umocněn již ve druhém odstavci úvodu, kde kandidátka potvrzuje, že sestaví obraz harkis na základě sekundární literatury – zde již měla jasně zdůraznit svůj osobní vstup do tématu, který hodlá nějak svým výzkumem obohatit, což se však nestalo.

Připomínky k bakalářské práci

Náročné téma, které kandidátka pojala komplexně, respektive z pohledu několika různě orientovaných zdrojů – což je přístup správný, ale jak jsem zmínil výše, samotný badatelský přínos kandidátky není jasně dešifrovatelný – představuje jedno z období historie, které si Francouzi jen velmi neochotně připomínají, proto jsem práci jakožto postkoloniální teoretik vítal na francouzské filologie. Avšak z textu jasně vyznívá, že metodologie a práce s prameny náleží spíše oboru historie než filologie. Takto sestavená práce by nebyla na magisterské úrovni přijatelná. Jedna z možností, jak by kandidátka mohla zapojit více svých vlastních reflexí by bylo, kdyby např. citovala přímo ze svědectví harkis a zaujala k nim svůj pečlivě promyšlený postoj, na základě kterého by dokázala, že je schopna prezentovat vlastní názory v rámci názorů jiných badatelů, což je nezbytné pro akademickou sféru. Nebo se např. mohla zaměřit na kontext (politický a sociální) jednotlivých svědků, jako na str. 31, kde má citaci prohlášení francouzského vojáka, který vyjadřuje náklonnost k harkis. Avšak postavení tohoto vojáka nebylo žádným způsobem popsáno, což by ale bylo velice přínosné a práci prospěšné. Stejně tak poslední odstavec podkapitoly 4.2.1, kde je nadhozena zajímavá otázka, která by dala na další bakalářskou práci, ale je rozvedena pouze na dvou řádcích, tedy celá podčást nakonec vyzní nedodělaně. Nebo ještě např. v posledním odstavci podčásti 5.1, kde je velmi povrchně zmíněna nová generaci harkis, což je taky velmi nosné a zajímavé téma. Zde jsem jen namátkou uvedl možná zaměření práce, určitě by se jich našlo mnohem víc.

Pro mě dalším problémem, který může být jistě diskutabilní (a diskusi jsem při obhajobě nakloněn), je nepřehlédnutelný silně progaulistický pohled na válku, alespoň na začátku práce. Moderní vědec či vědkyně, pokud se rozhodne mluvit/psát o aspektech spojených s Alžírskou válkou, nesmí vynechat čtyři atomové testy, které Charles de Gaulle provedl na alžírském území během války: Gerboise bleue, Gerboise blanche, Gerboise rouge a Gerboise verte v oblasti Regganu, a to 13. 2. 1960, 1. 4. 1960, 27. 12. 1960 a 25. 4. 1961. A proto není podle mého možné říct, že de Gaulle nabízel mír, aniž bychom nezmínili či spíše nezdůraznili „na jakém tlačítku měl prst“, když ho nabízel.

Dále má práce i jisté, nazvěme je formální, nedostatky: v podkapitole 2.1.1 ve třetím odstavci bych ocenil konkrétní příklady, jinak totiž tvrzení zní jako vyprázdňený výkřik do tmy. Na straně 18, ve druhém odstavci mi chybí odkazy na konkrétní média, což by mohl být zdroj dalšího zajímavého bádání. Na str. 20, ve třetím odstavci by bylo dobré uvést, o jaké znalosti se jednalo, stejně jako na str. 25, v posledním odstavci by bylo potřeba uvést, o jakou « méthode imprécise » autorka mluví. Všechno, co jsem právě zmínil, vyzní nejasně a nedůležitě, tedy vyprázdňeně, pokud je nezkonkretizujete. Podobně je tomu bohužel i v závěru, např. v této větě: *Pourtant, on a démenti avec des arguments pertinents que la désignation des « collaborateurs » est tout à fait erronée car en explorant des motifs de l'engagement des harkis dans le service de l'armée française [...].* Další příklad nedovysvětlené myšlenky, respektive tvrzení – aby bylo vůbec možné něco takového říct bylo by potřeba mít načteno snad úplně všechno, co se tohoto historického faktu týče. Poslední věc k formální stránce: pozor na používání uvozovek, např. str. 10, které by měly sloužit pouze v citacích.

Z práce je patrná také nezkušenost s psaním závěrečných prací, což je však u bakalářských prací alespoň částečně pochopitelné, proto budou následující řádky spíše varováním/radou. Vyhněte se následujícím spojením: str. 9 „**relativement** complexe“ či str. 11 „**profondément** étudié“. Je potřeba se vyvarovat všem slovům jako *profondément*, *beaucoup*, *trop*, *très* a dalším podobným vágním označením kvantity či kvality. Dále si dejte pozor, např. str. 30, na tzv. šotky, respektive na odkaz k poznámce pod čarou, který se přelévá na následující řádek. Dále je v práci dosti velké množství chyb, zmíním alespoň časté zaměňování mužského a ženského rodu.

Případné dotazy k obhajobě

Jaký byl vlastně váš úhel pohledu na historii harkis? Čeho jste chtěla dosáhnout? A čeho jste dosáhla?

Předloženou bakalářskou práci doporučuji k obhajobě. A navrhuji hodnocení dobře, pokud však studentka během obhajoby odpoví na položené otázky (mé a školitelky), jistě nebudu bránit lepší známce.

3. 6. 2020

Mgr. Vojtěch Šarše